

ПРОГРАМ РАДА

**ЈУ НАРОДНА БИБЛИОТЕКА И МУЗЕЈСКА ЗБИРКА ЗВОРНИК
ЗА 2022. ГОДИНУ**

Зворник, новембар 2021.

Садржај

ОПШТИ ПОДАЦИ О БИБЛИОТЕЦИ	3
ВИЗИЈА	4
СТРАТЕШКИ ЦИЉЕВИ.....	4
1. Општи преглед програма рада	7
2. Набавка и обрада библиотечке грађе.....	8
3. Матична и развојна служба	10
4. Одјељење мултимедијалне читаонице и центар за дигитализацију	13
5. Информативно позајмно одјељење.....	14
6. Одјељење периодике	15
7. Позајмно одјељење	15
8. Дјечије одјељење.....	16
9. Завичајна и музејска збирка	18
10. Заштита фондова.....	19
11. Корисници	19
12. Културно-образовна дјелатност.....	21
13. Културно-информативна дјелатност	21
14. Образовни садржаји као посебан вид рада библиотека	22
15. Издавачка дјелатност	22
16. Сарадња са другим установама програми међународне сарадње.....	22
17. Библиотека и односи са јавношћу.....	23
18. Дугорочни пројекти	23
19. Финансијски план за 2022. годину	24

ОПШТИ ПОДАЦИ О БИБЛИОТЕЦИ

Народна библиотека Зворник је почела са радом 1946. године.

Одлуком Скупштине општине Зворник број: 01- 023-4/96 од 11.01.1996. године основана је Јавна установа Народна библиотека и музејска збирка Зворник.

У току 2012. године донесена је Одлука о измјенама и допунама Одлуке о оснивању Јавне установе Народне библиотеке и музејске збирке Зворник број: 01-022-17/2012, а у складу са чланом 30.и 67. Закона о библиотечној дјелатности Републике Српске, као и члана 5.и 24. Закона о систему јавних служби. Скупштина града Зворник је 11.05.2016.године донијела Одлуку о измјенама и допунама Одлуке о оснивању Јавне установе Народне библиотеке и музејске збирке Зворник број: 01-022-73/16 од 11.05.2016., а у складу са чланом 30. и 67.Закона о библиотечној дјелатности Републике Српске и члана 5. и 12. Закона о систему јавних служби, Закона о локалној самоуправи, Закона о граду Зворник и Статута града Зворник.

Одлуке о измјенама и допунама Одлуке о оснивању библиотеке донесене су како би се извршило усклађивање оснивачког акта са важећим законским прописима.

Јавна установа Народна библиотека и музејска збирка Зворник је регистрована у Окружном привредном суду у Бијељини рјешењем број : 059-0-Рег-12-000421.

Библиотека као буџетски корисник послује у складу са Законом о буџетском систему Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број:121/12;52/14;103/15 и 15/16), односно своје пословање врши искључиво путем јединственог рачуна трезора (ЈУ Народна библиотека и музејска збирка Зворник не посједује жиро рачун).

Рјешењем Министарства просвјете и културе Републике Српске број: 07.06/620-47/16 од 13.09.2016. године утврђено је да ЈУ Народна библиотека и музејска збирка Зворник има статус матичене библиотеке и обавља матичну функцију.

ЈУ Народна библиотека и музејска збирка Зворник је уписана у регистар установа културе који води Народна и универзитетска библиотека Републике Српске Бања Лука.

Сједиште ЈУ Народне библиотеке и музејске збирке Зворник је у улици Светог Саве бр. 9, Зворник. Орган управљања ЈУ Народне библиотеке и музејске збирке Зворник је Управни одбор којег чине три члана.

Основна наmjена ЈУ Народне библиотеке и музејске збирке Зворник је опште образовање, информисање и задовољавање културних потреба становништва на подручју града Зворник и у складу са тим је и израђен програм рада јавне установе Народне библиотеке и музејске збирке Зворник¹. Овим програмом су обухваћени сви аспекти рада библиотеке, која ће радити по принципима отворености и кооперативности.

Своје функције, дефинисане Законом о библиотечно-информационој дјелатности², библиотека ће обављати и у 2022. години.

Поред општих задатака који се односе на прикупљање, обраду, чување и коришћење библиотечке грађе, пружање информација и других услуга корисницима, учешћа у остваривању јединственог библиотечно-информационог система и објављивања информативних средстава и резултата рада, ЈУ Народна библиотека и музејска збирка Зворник ће обављати и друге задатке који омогућују раст и заштиту фондова, заштиту и упознавање културног наслеђа и унапређење библиотечке дјелатности. НБЗ ће извршавати редовне послове уз сталну сарадњу са стручним и научним установама и организацијама у Републици Српској и окружењу. Наставиће се сарадња са библиотекама у земљи и иностранству. Своју дјелатност библиотека ће остваривати у више организационих јединица (служби), у којима ће послови бити подијељени по стручним областима.

Све своје функције ЈУ Народна библиотека и музејска збирка Зворник ће вршити у складу са обавезама дефинисаним:

- ☐ Обавезама које проистичу из Закона о библиотечно-информационој дјелатности пратећих подзаконских аката
- ☐ Обавезама које проистичу из Закона о културним добрима Републике Српске и Закона о измјенама и допунама Закона о културним добрима Републике Српске³

¹У даљем тексту биће коришћене скраћенице библиотека и НБЗ

²Службени гласник републике Српске 44/16

- ☐ Обавезама које проистичу из Закона о музејској дјелатности и Закона о измјенама и допунама Закона о музејској дјелатности Републике Српске⁴
- ☐ Плану рада одјељења Народне библиотеке и музејске збирке Зворник

ВИЗИЈА

Примарни задаци ЈУ Народне библиотеке и музејске збирке Зворник јесу да омогући доступност свим врстама информација, на различитим носачима, свим корисницима библиотечких услуга без обзира на њихову старосну доб, пол, друштвени, економски и радни статус, те да омогући приступ разноврсним културним садржајима као основама за учење кроз цијели живот. С обзиром да је библиотечка дјелатност непрестано у развоју, те да се развојем нових технологија омогућава бржи и лакши приступ информацијама, наша визија је да увијек идемо у корак са временом, те да пратимо и у свом раду примјењујемо свјетске трендове из области библиотекарства.

Библиотека уважава динамично окружење у којем делује и укључује актере из окружења у свој развој, у складу са потребама корисника, могућностима и условима савременог пословања. ЈУ Народна библиотека и музејска збирка Зворник ће се и у 2022. години водити вриједностима које промовише: оријентисаност ка кориснику уз узајамно повјерење и поштовање, одговорност према заједници, промовисање књиге, писмености, читања и доживотног учења, доступност и поузданост информација, отворена и слободна комуникација, подизање културне свијести, усмјереност ка технолошким иновацијама и активној професионалној сарадњи у Републици Српској, БиХ и окружењу.

Библиотечки радници су отворени за сарадњу, компетентни, креативни, иновативни и спремни на континуирано стручно усавршавање, те они спроводе све активности које за циљ имају унапређивање њиховог рада и рада библиотеке.

Наша визија је: Библиотека за све и сва времена.

МИСИЈА

Библиотечка дјелатност је од посебног друштвеног значаја. Библиотека представља културно, информацијско и образовно средиште града Зворник и регије Подриње и Бирач, које грађанима осигурава приступ културним садржајима и информацијама за потребе образовања, цјеложивотног учења и информисања. Наша мисија је пружитисвим заинтересованим, те друштву у цјелини најквалитетнију библиотечку услугу, прикупљајући, обрађујући, чувајући, те давајући на коришћење грађу прикупљену у збиркама, као и у цјелокупном библиотечком фонду. ЈУ Народна библиотека и музејска збирка Зворник има мисију да изграђује партнерство са корисницима, представницима локалне заједнице, министарства, НВО-а и агенција на локалном и глобалном нивоу.

Библиотека је живи организам средине и треба да буде модерна и технички опремљена, а корисници и колектив истетреба да доприносе побољшању стања у културном животу града Зворник, регији Подриње и Бирач и Републици Српској.

Библиотека прати модерне трендове, а корисник библиотечких услуга је у центру свих активности.

СТРАТЕШКИ ЦИЉЕВИ

- ☐ наставити са сређивањем унутршњег простора у библиотеци;
- ☐ опремити „Собу сјећања на Марка Марковића“;
- ☐ опремити мултимедијалну салу;
- ☐ опремити депо за сву врсту библиотечке грађе;
- ☐ стварати услове да се библиотечки радници константно стручно усавршавају, те да буду спремни и отворени за тимски рад;

³Службени гласник Републике Српске 11/95 и 103/08

⁴Службени гласник Републике Српске 89/08 и 57/12

- ☐ стварати услове да библиотечки радници улажу допунски труд, експериментишу и примјењују ефикасније облике рада;
- ☐ стварати услове да библиотека буде отворена према приједлозима корисника;
- ☐ наставити са успостављањем позитивних односа са корисницима;
- ☐ квалитетно управљати и користити ресурсе;
- ☐ представљати рад ЈУ Народне библиотеке и музејске збирке Зворник у јавности;
- ☐ набавити нове наслове библиотечке грађе;
- ☐ развијати културну, промотивну и издавачку дјелатност библиотеке;
- ☐ радити на ширењу COBISS система и у другим библиотекама у регији;
- ☐ обезбједити средства за едукацију библиотечких радника за рад у COBISS 3 систему;
- ☐ извршити санацију и уређење свих оштећених физичких аспеката зграде ЈУ Народне библиотеке и музејске збирке Зворник;
- ☐ обезбједити додатни простор за смјештај одређеног фонда библиотеке који је тренутно неадекватано смјештен;
- ☐ ставити у функцију комплетно поткровље библиотеке, одјељење за завичајну збирку, одјељење за матичну службу и обраду;
- ☐ наставити сарадњу са НВ сектором, удружењима и институцијама културе на подручју града Зворник и Регије, а у сврху афирмације књиге и културе читања уопштено;
- ☐ аплицирати на све врсте јавних позива за одабир пројеката у области културе;
- ☐ дигитализација библиотечке грађе је процес који је потребно спроводити у будућем периоду, а у сврху очувања цјелокупног фонда једне библиотеке. Савремено библиотечко пословање подразумијева дигитализацију најважнијег библиотечког фонда. Библиотека је 2011. године започела процес дигитализације дијела фонда Завичајне збирке која данас, с обзиром на значај и вриједност публикација, аутентично презентује живот града Зворник и њене околине. Нажалост, процес дигитализације је заустављен због недостатка финансијских средстава. У наредном периоду потребно је проналажење новчаних средстава за пројекат "У корак са временом- дигитализација библиотечке грађе.";
- ☐ С обзиром да НБЗ сваке године посјећују ученици основних и средњих школа, потребно је реализовати пројекат уређења изоложеног простора за потребе презентације завичајних стваралаца, као један од значајних начина упознавања ученика, студената и грађанства са својим завичајем, завичајним ствараоцима и историјом развоја материјалне и духовне културе града Зворник и његове околине;

Дигитална библиотека и информационе технологије

С обзиром на постојеће стање информационог система, неопходно је стратешки приступити рјешавању питања квалитетног релевантног информационог система у НБЗ. У ту сврху наставиће се са пројектом изградње ефикасног информационог система библиотеке, израдом и спровођењем петогодишње развојне ИТК стратегије.

Са радом на дигитализацији грађе и пуњењу базе дигиталне НБЗ ће се почети у 2022. години и радиће се непрекидно током године.

У циљу прилагођавања савременим веб стандардима планира се израда новог веб-сајта библиотеке. Планира се увођење још бржег интернета.

Предвиђена је израда и развијање портала „Шта да читам“, специјализованог портала за препоруке књига за читање. План је да на самом почетку портал окупи 5 народних библиотека из нашег матичног подручја (регије), које ће партнерски учествовати у његовом функционисању, а у наредном периоду планирамо укључити и остале заинтересоване библиотеке у Републици Српској и БиХ. Такође ћемо развијати портал за подстицање читања код дјеце и младих.

Предвиђено је увођење и развијање Технотеке - посебног креативног простора (тзв. мејкерспејс) у библиотеци. Како би реализовали поменуте активности потребно је набавити нову дигиталну опрему, адаптирати простор, обучити запослене, осмислити едукативне програме и др.

Пројектна дјелатност

- ☐ Реализација пројеката
- ☐ Учешће на конкурсима за додјелу финансијских средстава за реализацију пројеката са посебном усмјереношћу на конкурсе Министарства просвјете и културе Републике Српске, Министарства цивилних послова БиХ, Међународне организације за миграције, мисија у БиХ (ИОМ БиХ), Министарства информисања и медија Републике Србије.
- ☐ Пројектна сарадња са цивилним сектором, посебно са организацијама активним у области културе, науке и образовања у земљи и региону
- ☐ Учешће у другим пројектима од значаја за НБЗ

Културно-образовна дјелатност

- ☐ НБЗ у оквиру своје мреже планира одржавање око 200 програма (манифестације, књижевни сусрети, трибине, предавања, промоције, изложбе, креативне радионице, програми за дјецу, програми за рањиве и маргинализоване друштвене групе, активно учешће на различитим сајамским манифестацијама и др.)
- ☐ Изложбе ЈУ Народне библиотеке и музејске збирке Зворник (прије свега музејска збирка, али и остале значајне изложбе које приређујемо) гостоваће по позиву у библиотекама и установама културе у Републици Српској, БиХ и окружењу
- ☐ Акција „Његујмо српски језик и ћирилицу“, која се бави његовањем и заштитом српског језика, писма, опште језичке културе и писмености је активност коју реализујемо годинама уназад, а план је да наставимо и у наредном периоду
- ☐ Стручно усавршавање радника НБЗ спроводиће се кроз учешће на стручним семинарима и конференцијама. Такође, стручни радници НБЗ у сарадњи са НУБ-ом РС као и другим матичним библиотекама у Републици Српској и окружењу, наставиће и током 2022. године обуку колега из других установа кроз стручне семинаре.

Реновирање и опремање простора

У 2022. планирано је:

- ☐ изградња „Собе сјећања на Марка Марковића“ у поткровљу објекта
- ☐ реновирање сутерена у згради библиотеке
- ☐ промјена вањске столарије на цијелом објекту
- ☐ уградња климе у простору музејске збирке
- ☐ сређивање сутерена и дијела поткровља
- ☐ текуће одржавање објекта библиотеке
- ☐ стављање у функцију одјељења завичајне збирке и матичне службе
- ☐ рјешавање прилаза за инвалидна лица у зграду НБЗ пројектом „Култура без баријара“.

Рачунарска и техничка опрема

Рачунарска и техничка опрема набављаће се у складу са развојном ИКТ стратегијом која ће бити израђена. Наставиће се опремања библиотеке савременом рачунарском опремом и новим софтверима; обнављање мреже, рутера, набавка техничке и дигиталне опреме неопходне за савремено функционисање библиотеке. Како постојећа опрема застаријева замјењиваћемо је новом, али ћемо радити на повећању укупног броја рачунара у складу са потребама корисника

библиотеке. Оно што је неопходно јесте набављене Мајкрософт лиценце за нове оперативне системе и канцеларијско пословање (Microsoft Office), као и друге лиценце и софтвери а све у циљу ефикаснијег пословања и пружања услуга корисницима.

Сарадња

Наставићемо већ успостављену сарадњу:

- ☐ Сарадња са „Гете“ институтом у БиХ
- ☐ Сарадња са амбасадом Јапана у БиХ
- ☐ Сарадња са Друштвом библиотекара Републике Српске
- ☐ Сарадња са Библиотечким друштвом Србије, Црне Горе и Хрватске
- ☐ Сарадња са библиотекама и другим установама културе у РС, БиХ и региону
- ☐ Сарадња са васпитно-образовним установама и институцијама у Зворнику и регији (матичном подручју)
- ☐ Сарадња са издавачким кућама у земљи у окружењу а у циљу промовисања књиге и читања
- ☐ Сарадња са медијским кућама
- ☐ Сарадња са предузећима, организацијама и удружењима у циљу реализације заједничких програма и пројеката, побољшања библиотечких услуга и уписа нових чланова
- ☐ Сарадња са експертима из области библиотекарства у Републици Српској, БиХ и земљама региона.

Међународна сарадња

Стратешко одређивање ЈУ Народне библиотеке и музејске збирке Зворник је да буде дио породице најуспјешнијих библиотека, као и да промовише културу и културно наслеђе града Зворник и регије Подриње и Бирач, као и да својим суграђанима приближи друге културе.

На регионалном плану библиотека ће активно сарађивати са другим библиотекама из сусједних земаља. Посебна пажња биће усмјерена ка библиотекама са којима до сада нисмо успоставили сарадњу, а са намјером да унаприједимо рад наше библиотеке. Активности ће бити усмјерене и ка успостављању сарадње и потписивање споразума о сарадњи са најразвијенијим библиотекама из региона, чији би начин пословања и примјери добре праксе могли да унаприједи рад Народне библиотеке и музејске збирке Зворник.

Чланство у струковним удружењима

Народна библиотека и музејска збирка Зворник је веома активна у земљи и иностранству у оквиру струковних асоцијација, те ће и у 2022. години бити члан:

- ☐ Друштва библиотекара Републике Српске
- ☐ Подружнице матичне библиотеке Зворник
- ☐ Члан ICOM-a BiH
- ☐ Других струковних удружења у земљи и региону

Учешће на стручним скуповима и конференцијама – Стручно усавршавање

Библиотека ће у четвртм кварталу 2022. године организовати стручни семинар за библиотечке раднике матичног подручја, а у сарадњи са стручним радницима из других матичних библиотека у Републици Српској али и стручним библиотечким радницима из земаља региона.

Стручни радници Народне библиотеке и музејске збирке Зворник ће учествовати по позиву и са радовима на следећим стручним скуповима, конференцијама и програмима:

- ☐ Стручни семинар у организацији Друштва библиотекара Републике Српске

- ☐ Стручни скуп/конференција у организацији Библиотекарског удружења Србије
- ☐ Стручни семинари у организацији матичних библиотека Републике Српске
- ☐ Регионални стручни скупови из области библиотекарства и музејске дјелатности
- ☐ Стручни скупови који обрађују теме које могу унаприједити рад библиотеке у цјелости
- ☐ Стручни скупови које организује ICOM BiH
- ☐ Сајмови књига у земљи и иностранству.

Награде

Народна библиотека и музејска збирка Зворник ће на Дан библиотеке 05. јуна додијелити специјалне награде за најбољег завичајног писца, за најбољег домаћег издавача, најчитанију књигу завичајног писца и за најчитанију књигу домаћег аутора. Библиотека ће наградити и најактивније читаоце и то у двије категорије - категорије дјеце и одраслих.

Специјалне награде ћемо додијелити предузећима и установама са којима је успостављена добра сарадња, васпитно-образовним установама и истакнутим културним радницима.

1. ОПШТИ ПРЕГЛЕД ПРОГРАМА РАДА

У 2022. години ЈУ Народна библиотека и музејска збирка Зворник ће континуирано радити на пословима и задацима који су у регистру послова библиотеке, посвећујући посебну пажњу утврђивању и разумијевању потреба наших корисника и сегменту културно-промотивне активности, а све с циљем да се дугорочно унаприједи и учврсти положај библиотеке у друштву. Послове и задатке у складу са Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста и програмом рада за 2022. годину, библиотека ће обављати преко својих служби и то:

- ☐ Матичне службе послова и развоја библиотеке
- ☐ Службе за набавку и обраду библиотечке грађе
- ☐ Службе за рад са корисницима библиотечких услуга
- ☐ Службе за завичајну збирку
- ☐ Служба за научно-истраживачки рад и издавачку дјелатност
- ☐ Служба за заштиту културних добара
- ☐ Служба за организацију културних програма, маркетинг и односе са јавношћу
- ☐ Службе за заједничке послове

2. НАБАВКА И ОБРАДА БИБЛИОТЕЧКЕ ГРАЂЕ

Служба за набавку и обраду библиотечке грађе врши пријем и техничку обраду библиотечке грађе, те обавља послове стручне обраде: каталогизација, класификација, предметна обрада, а затим и дистрибуцију обрађене грађе у одјељења. Програмски задаци Службе реализоваће се у складу са важећим законским прописима, Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста у библиотеци, као и важећим међународним библиотечким стандардима.

Набавка библиотечке грађе

Набавка библиотечке грађе веома је значајна за изградњу библиотечког фонда и одвијаће се по свим њеним видовима: куповина, обавезни примјерак, поклон и размјена. Куповина библиотечке грађе одвијаће се у складу са финансијским могућностима. Библиотечки фондови ће се обнављати, комплетирати и попуњавати на основу увида у стање фондова и стварних потреба корисника библиотеке, при чему ће се водити рачуна и о научној, стручној и књижевној вриједности дјела. Одабир грађе вршиће се у координацији са запосленима

у другим службама библиотеке. Досадашња искуства говоре да су посјете сајмовима књига и сајамске куповине најквалитетније и најбоље, па би било неопходно да се ова пракса настави и у наредном периоду.

Наш фонд биће обogaћен и преузимањем обавезног примјерка из Народне и универзитетске библиотеке Републике Српске, те рачунамо да ћемо на овај начин набавити највећи број наслова и примјерака, како монографских, тако и периодичних публикација продукције Републике Српске. За реализацију овог задатка неопходно је обезбиједити континуирано допремање обавезног примјерка.

Фонд ћемо такође обогатити и преузимањем обавезног примјерка по основу Закона о издавачкој дјелатности Републике Српске (Службени гласник), као и магистарских и докторских радова наших суграђана. На основу искустава из претходних година са сигурношћу можемо рачунати и на поклоне које нам достављају правна или физичка лица. Након преузимања поклона биће утврђено да ли поклоњена грађа одговара нашој набавној политици и да ли се уклапа у структуру нашег библиотечког фонда и потреба наших корисника. Онај дио који се не уклапа у наше фондове, издвојиће се за потребе попуњавања фондова других библиотека у нашем матичном подручју на основу успостављених критеријума.

Захваљујући размјени, као још једном начину набавке, омогућено нам је да властита издања, поклоњене примјерке и друге вишкове размјенимо за грађу која недостаје у нашим фондовима, а коју би иначе тешко набавили.

Кључни циљеви

- ☐ Поштовање основних принципа набавке библиотечно-информационе грађе, досљедност, рационалност, актуелност, континуитет, координираност. На тај начин обезбједићемо квалитетну грађу различитих извора и различитих формата, која би у потпуности могла да задовољи најшире и најразноврсније структуре и захтјеве корисника;
- ☐ Побољшање корисничког информационог система, што ће олакшати претрагу потребне библиотечно-информационе грађе;
- ☐ Допуна библиотечно-информационе грађе у дјечијем одјељењу и у колекцији поклона. Одржавање и повећавање тих колекција, а на тај начин проширујемо понуду корисницима.

Набавка

Планирана набавка у 2022. години требало би да се креће у распону од 1.000 до 1.800 нових наслова у 5.000 примјерака. Од планираног броја, највећи проценат чине монографске публикације, потом некњижна грађа домаћи и страни часописи, као и дневне новине и службена гласила.

Ипак, обликовање и попуњавање фонда библиотеке одвијаће се у потпуној координацији библиотечких радника задужених за набавку библиотечке грађе са колегама задуженим за обраду библиотечке грађе, као и у сарадњи са средњим и основним школама јер велики дио корисника библиотечких услуга јесу дјеца основних и средњих школа.

Библиотека је задужена за прикупљање, обраду, чување и давање на коришћење књига, часописа, новина, списа, музичких дјела, репродукција, умјетничких слика и цртежа, картографских публикација, планова насеља, фото-докумената, видео и филмских записа и других дјела која су умножена штампањем или на други начин, те рукописа и меморисане грађе (у даљем тексту библиотечке грађе), као и прикупљање, обраду и пружање информација и података који се односе на библиотечку грађу.

Наставиће се са квалитетном набавком нових књига из области друштвених и природних наука, белетристике, књижевности за дјецу и омладину, периодике, часописа, завичајне грађе, некњижне

грађе и свега онога што по Закону о библиотечко-информационој дјелатности спада у библиотечки материјал (електронска издања, издања на оптичким медијима-плоче, CD I DVD, плакати, позивнице, разгледнице, карте...).

Школска лектира, књижевна критика, белетристика за одрасле, књижевност за дјечији и омладински узраст је оно што се у библиотеци највише тражи, те ћемо и у 2022. години акценат ставити управо на набавку наведене библиотечке грађе.

Међу библиотечком позајмицом коју обављамо са свим библиотекама у Републици Српској и библиотекама из окружења, нашим корисницима ћемо и у 2022. години омогућити да добију оне публикације које немамо у нашем фонду, а постоје у фондовим библиотекама у Републици Српској као што је Народна и Универзитетска библиотека Републике Српске, народне или матичне библиотеке Републике Српске и библиотеке из окружења.

Обрада библиотечке грађе

У свом раду Служба користи програмски систем COBISS и на тај начин учествује у изградњи система узајамне каталогизације, примјењујући савремене свјетске стандарде. За неометано коришћење COBISS система неопходно је обезбједити брзу и сигурну интернет везу, као и новчана средства за редовно плаћање трошкова коришћења COBISS-а. Право коришћења програмског система COBISS ограничено је на три корисничка мјеста. Два корисничка мјеста се користе за обраду библиотечке грађе, а један за потребе аутоматизоване позајмице у позајмном одјељењу. У процесу обраде ће учествовати три запослена радника. Стручна обрада библиотечке грађе вршиће се по библиотечким стандардима и устаљеним процедурама:

- ☐ текућа обрада библиотечке грађе (монографске и периодичне публикације), која подразумева обраду пристигле нове грађе;
- ☐ ретроспективна обрада библиотечке грађе која подразумева обраду књига и периодичних публикација набављених и класично обрађених прије уласка библиотеке у COBISS - Кооперативни онлајн библиографски систем и сервис Републике Српске⁵.

Свакако ћемо обезбједити још бржи приступ интернету, како би на адвекатан начин, поред осталих активности, могли радити у COBISS систему. Бржи интернет ће нам омогућавати брзу и сигурну конекцију неопходну за обављање послова каталогизације, односно приступ COBISS-у.

Приликом извршавања послова предвиђених за обраду библиотечке грађе и даље ће се задржати високи стандарди постављени у погледу квалитета библиографског рада (потпуна садржинска обрада и стандардно квалитетна формална обрада), те степен усклађености послова обраде са осталим пословима у библиотеци.

Стручно оспособљавање библиотечких радника

Стални програмски циљ је и стручно усавршавање запосленика путем семинара, курсева и предавања из области савременог библиотекарства и познавања употребе и примјене нових информационих технологија у овој области.

У систему узајамне каталогизације библиотекари учествују захваљујући одговарајућој стручној оспособљености стеченој присуством организованим курсевима у Народној и универзитетској библиотеци Републике Српске. Библиотека је до сада, а на основу властитих потреба, континуирано учествовала у свим програмима образовања које је организовао ВиБРС Центар у сарадњи са колегама из ИЗУМА-а.

Према најавама из ВиБРС Центра у наредном периоду планира се организовање курсева за употребу програмске опреме COBISS3/набавка опреме и едукација за COBISS 3. Такође се

⁵<https://www.cobiss.net>

планира и организовање курса употреба програмске опреме COBISS 3/Каталогизација - напредни курс у зависности од броја заинтересованих кандидата. Имајући у виду структуру библиотечке грађе и величину фонда, пожељно би било да још најмање два библиотекара стекну лиценцу Каталогизација - напредни курс. За све ове курсеве биће потребно издвојити значајна финансијска средства.

Остали послови:

- обезбиједити адекватан смјештај и учинити доступном збирку стручних периодичних публикација која се налази у ходнику;
- формирати комисију која ће прегледати и утврдити у каквом је стању библиотечка грађа смјештена у подручном одјељењу у Козлуку и Рођевићу;
- дио планираних средстава за набавку библиотечке грађе одвојити за набавку периодичних публикација према исказаним потребама корисника.

Модернизација

Планирана је израда маски за обраду картографске грађе, рукописа, фотографија и старе и ријетке књиге и комплетна рекаталогизација фонда завичајног одјељења Народне библиотеке Зворник.

Напомене

- ☐ Рекаталогизација постојећих записа библиотеке усаглашена са захтјевима и потребама корисника (непотпуни записи);
- ☐ Пружање стручне помоћи у оквиру сарадње са библиотекама у матичном подручју;
- ☐ Учешће на сајмовима књига;
- ☐ Вођење евиденције о благовременом достављању обавезног примјерака од издавача са територије града Зворник;
- ☐ Издавање и пласирање публикација које су вишак библиотекама у матичном подручју и Републици Српској;
- ☐ Размјена публикација са сродним установама културе у граду Зворник и Републици Српској, као и пласман књига у издању Народне библиотеке и музејске збирке Зворник у Републици Српској и окружењу.

3. МАТИЧНА И РАЗВОЈНА СЛУЖБА

Матична дјелатност библиотеке је једна од најсложенијих и најодговорнијих функција. Један од основних задатака ове службе јесте обављање стручног надзора над радом библиотека, повезивање библиотека у библиотечко-информациони систем у подручју матичности, те унапређење стручног рада у библиотекама засновано на начелима савремене библиотечке теорије и праксе.

План рада за 2022. годину заснован је на темељним и развојним програмима, те непрестаном потребом за стручним усавршавањем библиотекара. Служба планира, у складу са Законом о библиотечко-информационој дјелатности Републике Српске⁶, Статутом и другим подзаконским актима у којима су дефинисане матичне функције у библиотечко-информационој дјелатности реализовати:

- ☐ Евидентирање народних, факултетске, школских и специјалних библиотека према јединственим обрасцима на подручју Зворника и регије Подриње и Бирач;
- ☐ Непосредним увидом у рад извршити стручни надзор и праћење рада народних, факултетске и школских библиотека, утврђивање услова рада према Закону о библиотечко-информационој дјелатности Републике Српске и подзаконским актима, преглед стручног пословања и

⁶ Службени гласник Републике Српске 44/16

организације рада библиотеке, састављање извјештаја о стручном надзору који се достављају: оснивачу библиотеке у којој се врши надзор, Народној и универзитетској библиотеци Републике Српске и Министарству просвјете и културе Републике Српске, константно пружање непосредне стручне помоћи, ту је инструктивни и савјетодавни рад и евидентирање стварних кадровских потреба библиотека;

- ☐ Вођење документације и статистике за матичну службу;
- ☐ Извјештај о раду матичне службе;
- ☐ Сарадња са матичним службама других библиотека;
- ☐ Сарадња каталогизатора библиотеке са администратором COBISS система НУБ-а РС;
- ☐ Сарађивати са библиотекама у регији и окружењу и радити на изради заједничких послова који би допринјели бољем раду библиотека у матичном подручју;
- ☐ Организација састанака са библиотекарима народних библиотека матичног подручја, библиотека основних и средњих школа и библиотеке Технолошког факултета у Зворнику;
- ☐ Организовање стручних семинара за библиотечке раднике матичног подручја на тему коју усвоји већина библиотека матичног подручја;
- ☐ Радити на успостављању и развијању COBISS система у библиотекама на подручју регије Подриње и Бирач тј. радити на учлањењу библиотека регије у COBISS систем;
- ☐ Активно учествовати у програмима међународне сарадње;
- ☐ Организовати радне састанке са директорима библиотека као и запосленима у библиотекама на подручју матичности, а у сврху анализе стања и увођења нових облика и метода рада;
- ☐ Образовати кориснике библиотечко-информационог система и система научно-технолошких информација;
- ☐ Радити на набавци стручне литературе из области библиотекарства;
- ☐ Пружати информације и упутства кандидатима који полажу стручни библиотечки испит;
- ☐ Организовати и учествовати на семинарима и стручним скуповима везаним за рад библиотека, те стручним скуповима и семинарима у организацији Друштво библиотекара Републике Српске и др.;
- ☐ Испитати потребе за услугама библиобуса на подручју града Зворник и регије;
- ☐ Континуирано пратити динамику рада свих библиотека матичног подручја;
- ☐ Давати упутства о примјени међународних стандарда у библиотечкој дјелатности (ИФЛА);
- ☐ Обављати и друге послове и задатке на основу указане потребе.

Надзор

Надзор кроз праћење услова рада и предлагање мјера за побољшавање услова рада у библиотечко-информационој дјелатности, један је од основних задатака Матичне службе. Стручни радници одјељења планирају надзор над стручним радом у библиотекама матичног подручја (народне, школске, високошколске), првенствено у онима у којима до сада, према доступној документацији, није рађен надзор.

Пружање стручне помоћи

Пружање редовне стручне помоћи и консултације с библиотекарима представљају значајан дио унапређења библиотечке дјелатности (у просторијама одјељења, телефоном и електронском поштом). Информације се односе на прикупљање, обраду и чување библиотечке грађе, ревизију, припрему за полагање стручног испита, оснивање и регистрацију библиотека. Посебан вид стручне помоћи је одлазак у службену посјету библиотекама по позиву, уколико је потребна стручна консултација, а у циљу проналажења одговарајућег рјешења за правилан рад библиотеке и библиотекара. Стручни радници одјељења ће у најкраћем року и у складу са унапријед договореним обавезама пружити стручну помоћ свима који се за помоћ обраће.

Регистрација

Планира се регистрација нерегистрованих библиотека у основним и средњим школама. У одјељењу ће се водити и регистар библиотека за подручје матичности, документација о регистрацији и промјенама слаће се Народној и универзитетској библиотеци Републике Српске.

Праћење стања и проучавање потреба и услова рада у библиотекама

Одјељење ће и даље пратити и проучавати стање, потребе и услове рада у библиотечно-информационој дјелатности и утврђивати мјере за побољшање рада. Такође, наставиће се ажурирање базе података за народне, школске и високошколске библиотеке.

Стручно усавршавање

Библиотека редовно организује и реализује програме стручног усавршавања и то у два сегмента: стручном усавршавању и образовању сопствених кадрова као и библиотечких радника на матичном подручју.

У 2022. године стручно усавршавање запослених спроводиће се кроз два сегмента:

а) Стручно усавршавање властитих запослених кадрова :

- ☐ Упућивање библиотечких радника на полагање стручног испита у Народној и универзитетској библиотеци Републике Српске;
- ☐ Упућивање на стручна усавршавања у организацији Народне и универзитетске библиотеке Републике Српске, Друштва библиотекара РС, Библиотекарског друштва Србије, те упућивање на међународне конференције и стручне скупове који доносе нове информације из области библиотекарства, а у сврху унапређивања рада библиотеке и повећања броја услуга које библиотека пружа;
- ☐ Редовна комуникација са НУБ-ом РС, Матичним и народним библиотекама у Републици Српској и окружењу, а све у циљу што квалитетнијег и стручнијег обављања библиотечких послова и пружања што квалитетније услуге корисницима библиотечких услуга;
- ☐ Организовање стручног усавршавања библиотечких радника из области информатике је примарна обавеза у 2022. години.

б) Стручно усавршавање библиотечких радника у библиотекама матичног подручја (5 народних, 16 школских библиотека и једна факултетска библиотека):

- ☐ Библиотека организује годишње, минимум један стручни семинар за библиотечке раднике матичног подручја. Основ за одабир теме су изазови и дилеме са којима се свакодневно сусрећу библиотечки радници у библиотекама матичног подручја;
- ☐ Минимум једном годишње, а по потреби и чешће, иде се у обилазак библиотека матичног подручја, при чему се пружа стручна помоћ библиотечким радницима али и указује на евентуалне неправилности и недостатке у раду, те пружа помоћ у отклањању истих;
- ☐ Контакти путем телефона и имејл-а са библиотекама матичног подручја су по потреби, а некада и свакодневни, све у циљу отклањања евентуалних проблема и недоумица у обављању редовних послова и задатака.

Стручни испит

Стручни радници библиотеке редовно прате рад и услове кандидата за полагање стручног испита у складу са Законом о библиотечно-информационој дјелатности⁷ и Правилником⁸, те пружају помоћ

⁷Службенигласник Републике Српске 44/16

кандидатима у припреми за полагање стручног испита уколико кандидат за то искаже потребу. Кандидатима се пружа помоћ и око проналажења одговарајуће стручне литературе, као и приликом избора тема за семинарски рад.

Остале активности

- ☐ Учешће запослених на стручним скуповима, семинарима и конференцијама у земљи и иностранству као и на другим скуповима из области културе, образовања и информисања;
- ☐ Организовање семинара, курсева и предавања на разне теме из области библиотекарства и информатике за потребе стручног усавршавања запослених у библиотеци;
- ☐ Организација семинара, предавања за библиотекаре са подручја матичности;
- ☐ Учешће у раду Управе и комисија у оквиру Друштва библиотекара Републике Српске;
- ☐ Праћење издавачке продукције и набавка стручне литературе.

4. ОДЈЕЉЕЊЕ МУЛТИМЕДИЈАЛНЕ ЧИТАОНИЦЕ И ЦЕНТАР ЗА ДИГИТАЛИЗАЦИЈУ

Кључни циљеви

- ☐ Набавка софтвера за библиотечко пословање;
- ☐ Набавка програма неопходних за библиотечко пословање;
- ☐ Набавка опреме за дигитализацију грађе кроз пројектне активности;
- ☐ Започети дигитализацију грађе, прије свега фонда завичајне грађе.

Одјељење ће активно обављати све послове дефинисане у Правилнику о организацији и систематизацији радних мјеста. Док се не створе, прије свега финансијске претпоставке за дигитализацију грађе, а обављаће се и послови скенирања и обраде грађе, архивирања и презентације грађе. Пратиће и предлагати примјену нових технологија, давати стручна мишљења и оцјене у вези са пројектовањем и примјеном информационих подсистема и база података, израђивати детаљне стандарде за оперативно функционисање и коришћење рачунара и мреже у информативном систему и дефинисати параметре системске програмске цјелине. Обезбјеђиваће коришћење рачунара и мреже у складу са стандардима и профилима корисника. Пратиће и примјењивати међународне стандарде, препоруке и искуства. Обезбјеђиваће оперативно функционисање рачунара и мрежа. Вршиће инсталацију, одржавање и контролу рада рачунарско-информатичког система. Одјељење ће обезбјеђивати стабилан рад рачунарске, комуникационе опреме.

Развојна ИКТ стратегија

С обзиром на обим послова и развијеност НБЗ неопходно је стратешки приступити рјешавању питања квалитетног релевантног информационог система. У ту сврху, наставиће се са пројектом изградње ефикасног информационог система библиотеке.

Опремање свих одјељења библиотеке савременом рачунарском опремом и софтверима. Потребно је обнављање мреже, радних станица, рутера и набавка сервера. Важно је набавити техничку и дигиталну опрему неопходну за савремено функционисање библиотеке. Наставићемо са набављањем нових десктоп и лаптоп рачунара и таблет рачунара како би се редовно вршила замјена застарјеле опреме и повећао укупан број рачунара у складу са савременим потребама корисника библиотеке. Такође, неопходно је набављање Мајкрософт лиценце за нове оперативне системе и канцеларијско пословање (Microsoft Office), као и других лиценци и софтвера, према потреби.

Обраду библиотечке грађе ЈУ Народна библиотека и музејска збирка Зворник од средине 2015. године ради у COBISS систему који је лако претражив како за кориснике, тако и за сваког појединца

⁸Правилник о плану и програму полагања стручних испита радника запослених у библиотечко-информационој дјелатности (Службени гласник Републике Српске, број 66/17)

који жели претражити фондове ЈУ Народне библиотеке и музејске збирке Зворник, али и свих других библиотека које су чланице COBISS система.

У циљу што бржег уноса комплетне библиотечке грађе у COBISS, поред два запослена библиотечка радника који су након семинара и полагања стручног испита добили лиценцу за рад у COBISS систему, неопходно је да у 2022. години запослимо још два радника са ВСС како би повећали број радника који имају лиценцу за рад у COBISS-у, што би подразумевало да ће комплетан фонд библиотеке бити брже унесен у систем. Такође, пријемом два радника са ВСС би у великој мјери допринјела квалитетнијој презентацију културног и историјског наслијеђа града Зворник у земљама окружења кроз међународну сарадњу коју смо успоставили са великим бројем библиотека из цијелог региона..

Дигитализација

У 2022. години ћемо конкурисати на јавне позиве како би обезбједили средства за набавку опреме за дигитализацију. Уколико обезбједимо неопходна средства да набавимо опрему и обучимо кадар за рад почећемо радити на дигитализацији грађе и пуњењу дигиталне базе НБЗ. То је свакако посао који ће трајати дуго и који је ће се радити непрекидно током године. Када се започне процес дигитализације, предност ће имати грађа из посебних фондова, нарочито периодике и одјељења завичајне збирке.

Остали послови

У циљу прилагођавања савременим веб стандардима планира се израда новог веб сајта библиотеке. Предвиђено је развијање портала „Шта да читам“ - портала за препоруке књига за читање. Тежиће се унапређењу постојећих и увођењу нових услуга које пружају интернет сервиси (прикупљање и слање информација имејлом, омогућавање скенирања и фотокопирања докумената и слање е-поштом или на кућну адресу).

Сарадња

Наставиће се сарадња са Народном и универзитетском библиотеком Републике Српске као и осталим Народним библиотекама у Републици Српској, БиХ и региону. Такође, неопходно је константно стручно усавршавање кадра – присуство на стручним семинарима, специјалистичким курсевима и предавањима како би могли одговорити потребама све захтјевнијих корисника библиотечких услуга.

Набавка опреме

Дио одјељења је опремљен савременом рачунарском опремом, међутим то је потребно урадити и на свим осталим одјељењима. Такође је неопходно обнављање мреже, радних станица, рутера и сервера како би библиотека могла извршавати све своје обавезе и циљеве.

5. ИНФОРМАТИВНО ПОЗАЈМНО ОДЈЕЉЕЊЕ

Кључни циљеви

- ☐ Повећавање колективног уписа ученика, студената и запослених великим колективима и другим удружењима;
- ☐ Популарисање књиге и читања.

Чланови

Планирани упис у 2022. години: 3.000 чланова.

Планиране акције: поред већ постојећих радити на повећању броја нових корисника:

- ☐ Новогодишње даривање
- ☐ Дан библиотекара Републике Српске
- ☐ Светосавска недјеља
- ☐ Свјетски дан дјечије књиге
- ☐ Свјетски дан књиге
- ☐ Акција хуманитарног уписа – добровољни даваоци крви
- ☐ Акција 65+
- ☐ Библиотека на сајму књига

И у 2022. години ћемо установама, предузећима, организацијама и удружењима нудити колективне уписе који им обезбјеђују симболичну цијену чланарине. Радићемо на унапређењу сарадње са свим заинтересованим установа образовања и културе, организовати сталне акције у циљу повећања броја чланова. Такође, сарадња са медијима ће бити приоритет, прије свега због указивања на значај ове културне установе као и због презентовања широј јавности Републике Српске, БиХ и окружења, активности библиотеке.

Коришћење фонда

Као и у претходном периоду, набавку ћемо усагласити и подредити захтјевима и потребама корисника. Највећи број уписаних чланова су ученици и студенти (50%), те је неопходно набављати и обнављати књиге које су обавезна школска лектира, а ту су и уџбеници и стручна литература за ове категорије корисника. И 2022. ћемо направити листу дезидерата за наслове којих нема или има у недовољном броју примјерака, а тражени су.

Сходно редовној набавци, очекивано коришћење у 2022. години требало би да се креће од 90.000 издатих примјерака (са тенденцијом раста), што би значајно повећало и обрт књижног фонда.

Научна грађа

Актуелна стручна и научна грађа која се редовно обнавља и допуњава ће нам омогућити да задржимо одличну сарадњу са студентима и средњошколцима како из града Зворник тако и општина матичног подручја. Наиме, ученици, студенти, стручни и научни радници у библиотеци ће, као и у претходном периоду, моћи пронаћи и користити потребну стручну литературу која им је неопходна при изради реферата, семинарских, стручних и научних радова, матурских и дипломских радова али и припреме за полагање матурских и пријемних испита за упис на факултет.

И у 2022.години нашим корисницима ћемо омогућити бесплатно претраживање и коришћење садржаја путем КОБРСОН-а система за обједињени приступ научним базама података Народне и универзитетске библиотеке Републике Српске које су доступне библиотеци, а самим тим и корисницима услуга Народне библиотеке и музејске збирке Зворник.

За коришћење стручне и научне грађе, старе и ријетке књиге те фондова завичајне збирке, корисницима је на располагању читаоница са 20 мјеста.

6. ОДЈЕЉЕЊЕ ПЕРИОДИКЕ

Богат фонд серијских публикација и недељне штампе нашим корисницима ће бити доступан и у 2022. години.

У континуитету ће се:

- ☐ Сређивати књижни фонд због сталног повећања броја библиотечких јединица;
- ☐ Попуњавати књижни фонд системски и циљано са приоритетном грађом и приручном литературом из свих области људског знања;
- ☐ Пратити издавачка дјелатност;
- ☐ Редовно евиндетирати захтјеве и интересе корисника свих занимања и узраста;
- ☐ Постављати изложбе нових издања како би корисници имали увид у садржај грађе којом библиотека располаже;

- ☐ Правити поставке изложби везаних за важне датуме и јубилеје истакнутих домаћих и страних књижевника;
- ☐ Упознати се са садржајем нових књига и унијети у индекс важне податке, а то би нам помогло да што брже и ефикасније одговоримо на захтјеве корисника библиотечких услуга;
- ☐ Дати на корице дневну штампу која је за то предвиђена;
- ☐ Организовати промоције;
- ☐ Посјетити сајам књига у Бања Луци, Београду и Сарајеву;
- ☐ Наставити са развијањем међубиблиотечке сарадње у Републици Српској, БиХ и региону
- ☐ Обиљежити све значајне датуме који се односе на писце, књижевност за дјецу и одрасле, писменост и развијање језичке културе, те културе уопштено.

7. ПОЗАЈМНО ОДЈЕЉЕЊЕ

Позајмно одјељење је најфреквентније, а са корисницима се ради сваким даном од 7 до 19 сати, суботом од 8 до 13 сати. Радно вријеме се неће мијењати ни у 2022. години.

Рад са корисницима подразумијева учлањење у библиотеку, давање стручне помоћи око избора књига и публикација, формирање новог и употпуњавање старог фонда, отпис и ревизију књижног фонда, смјештај књижне грађе по систему УДК, давање стручних информација, обавјештења.

Осим базног рада са корисницима, у позајмном одјељењу се обавља и позајмљивање, раздуживање и резервација монографских публикација.

Како би се повећао број уписаних корисника рачунајући и колективне уписе, али и сачувао постојећи књижни фонд, предузимаће се следеће активности:

- ☐ Системска попуна књижног фонда, обнављање и актуелизација приоритетне приручне и уџбеничке литературе намјењене ученицима и студентима, као и преведене литературе на српски језик која покрива све области људског знања;
- ☐ Редовно обавјештавати кориснике путем флајера, изложби и огласне табле о новим насловима које установа посједује;
- ☐ Редовно опомињати неодговорне кориснике који задржавају књигу дуже од дозвољеног времена, посебно када је ријеч о лектирама;
- ☐ Сређивати књижни фонд и издвајати оно што је за расход;
- ☐ Пратити циркулацију наслова;
- ☐ Поправљати похабане књиге које нису за расход или се не могу набавити;
- ☐ Обиљежити значајне датуме везане за писану ријеч и културу уопште;
- ☐ Посебно узети учешће у свим активностима везаним за Мјесец књиге;
- ☐ Додијелити награде најактивнијим читаоцима у 2022.години;
- ☐ Радити на едукацији сопственог кадра и кадра у библиотекарским подручјима;
- ☐ Повремено анкетирати кориснике у циљу побољшавања библиотечких услуга.

8. ДЈЕЧИЈЕ ОДЈЕЉЕЊЕ

Дјечије одјељење има посебну улогу у организацији рада библиотеке.

Поред послова и задатака који су заједнички за сва одјељења планира се читав низ других задатака које ћемо реализовати кроз разне облике рада са дјецом и тинејџерима:

- ☐ Набавка књижевних дијела за дјецу и тинејџере која нису дио обавезне школске литературе ће се вршити континуирано;
- ☐ Праћење програма школских лектира и прилагођавање потребама корисника када су у питању дијела за дјецу која припадају рецентној свјетској књижевности, као и књижевности народа у региону;
- ☐ Организовање радионица у циљу подстицања читања код дјеце и младих;
- ☐ Организовање радионица у циљу дигиталног образовања и програмирања.

У току следеће године наставићемо са организовањем изложби, предавања, причаоница и играоница, са обиљежавањем значајних датума и годишњица, са књижевним сусретима,

представљањем књига, новина и часописа, дружења са дјецом и младима, литерарним, новинарским и ликовним секцијама, причање прича, разговора о лектирама, организовања разних такмичења, објављивањем ликовних и литерарних конкурса, седмица дјечијег стваралаштва, посјета библиотеци дјеце из обданишта и основних школа, организовање дружења младих литерараца су активности које планирамо наставити и у 2022. години.

Изложбе нових књига су редовна активност путем којих ћемо информисати и млађу популацију о најновијим и најбољим издањима за дјецу и омладину коју могу пронаћи у библиотеци. Нове наслове ћемо представљати путем штампаних материјала (флајера), усмено, путем друштвених мрежа и на изложбеном паноу библиотеке, те путем писаних и електронских медија.

У току године ћемо обиљежити све значајне датуме везане за књигу, писану ријеч те културу и умјетност. Посебна пажња ће се посветити Међународном дану дјечије књиге - 2. априла, Свјетском дану књиге и ауторских права – 23. априла, Дјечијој недељи, Мјесецу књиге.

Поводом Међународног дана дјечије књиге и Андерсеновог рођендана - 2. априла ћемо организовати причаоницу на којој ће наши најмлађи корисници моћи причати о својим омиљеним јунацима из Андерсенових бајки.

Међународни дан књиге и ауторских права - 23. април ћемо обиљежити додјелом награда у виду бесплатне чланарине за школарце подручних школа, те поставити изложбу књига - „Препоручујемо“.

У дјечијем одјељењу библиотеке ће се обиљежити и Дан планете земље – 22. април, презентацијом „Колико знамо о заштити животне средине“.

Мјесец књиге (октобар) ће се у дјечијем одјељењу обиљежити сљедећим активностима под називом „Књига је улазница у свијет знања“. Између осталог, у наведеном мјесецу ћемо позвати признате особе из културно, привредног и друштвеног живота на дружење са корисницима библиотечких услуга, као и бројне друге активности усмерене на књигу и важност читања.

У 2022. години ћемо организовати и активности :

- ☐ „Приче о Светом Сави“ је редовна радионица у оквиру које органзујемо предавање посвећено првом српском просветитељу за ученике основних школа;
- ☐ „Прољећни вјенчићи“ креативна радионица за дјецу предшколског узраста у част прољећу;
- ☐ „Час лектире“ је радионица коју смо ћемо редовно реализовати за заинтересоване ученике основне и средње школе, а у сарадњи са професорима и наставницима књижевности;
- ☐ „Друг другу“, радионица поводом Свјетског дана писања писама који се обиљежава у мјесецу мају, реализована први пут у 2016. години, за коју су ученици основне школе показали велики интерес, биће реализована и у 2022. години;
- ☐ Радионица „Растимо уз књиге“ - посјета наших најмлађих суграђана и упознавање са библиотеком и музејом је већ традиционална, те ће се са реализацијом исте наставити;
- ☐ „Тинејџери у улози библиотекара“, упознавање ученика основних школа са занимљивостима библиотекарског посла је активност која привлачи много пажње наших основношколаца;
- ☐ „Почиње распуст“ - крај школске године биће обиљежен радионицом „Базар“ - размјена школских књига и лектира, те прикупљање књига за социјално угрожену дјецу. Базар и прикупљање књига за социјално угрожену дјецу јесте активност која ће 2022. године за циљ имати да се дјечијој скрене пажња да вишак слободног времена могу веома квалитетно и едукативно провести у библиотеци, али и на подстицање емпатије и хуманости код наших најмлађих суграђана;
- ☐ Едукативно-информативни час „Упознавање са завичајним фондом библиотеке“ за ученике основних и средњих школа у циљу промовисања богатог културно историјског и природног наслеђа града Зворник;
- ☐ Манифестација „Ноћ књиге“ традиционална је у Народној библиотеци Зворник и само је један у низу садржаја којим скрећемо пажњу на значај Библиотеке, књиге и читања за појединца али и заједницу у цјелини;
- ☐ Радионица „Јеси ли писмен!“ се организује поводом обиљежавања Међународног дана писмености у мјесецу септембру;
- ☐ „Дјечија недеља“ која је традиционално у октобру биће као и претходних година обиљежена низом активности са дјецом предшколског и школског узраста;
- ☐ „Ми правимо најљепше честитке“ - једна је у низу редовних радионица;
- ☐ „Свијет бајки“ - читамо и препричавамо прочитане бајке, цртамо омиљене јунаке из бајки;

- У сусрет Међународном дану дјевојчица је радионица коју реализујемо са креативним тимом библиотеке (тинејџеркама);
- „Колико језика знаш толико вриједиш„ - редовна активност поводом обиљежавања Европског дана језика;
- У оквиру обиљежавања Међународног дана бијелог штапа представљамо рад читаонице за слијепа и слабовида лица у категорији корисника са оштећеним видом или потпуно слијепим лицима са акцентом на младе и дјецу, како из нашег града тако и из регије;
- Поводом Свјетског дана дјетета и дјечијих права, у мјесецу новембру, биће организована интерактивна радионица „Знамо ли своја права“!;
- Поводом Међународног дана средњошколаца и студената биће организована радионица „Зашто је важно читати“;
- Радионица „Музеји као средиште културе: будућност традиције“ је радионица коју ћемо реализовати поводом Међународног дана музеја;
- Манифестација „Дани франкофоније“ ће бити обиљежена низом активности које су усмјерена на промоцију француског језика;
- Под слоганом "Сјај поетске ријечи" у Народној библиотеци Зворник обиљежићемо 21. март Свјетски дан поезије;
- Поводом Дана жена у Народној библиотеци Зворник поставићемо изложбу посвећену женама писцима. Поред тога за наше суграђанке, по традицији, омогућићемо бесплатан упис у библиотеку.
- Поетско-музичко вече „Пар стихова за нас“ ће обиљежити Дан заљубљених;
- Културно-забавна манифестација „Васкршње чаролије“ одржаваће се као једна од наших редовних активности. У оквиру манифестације организоваћемо конкурс за избор најбољег ликовног и литерарног рада на тему „Васкршње чаролије“;
- „Празници нам стижу“ - радионица која се у НБЗ редовно организује, а поводом новогодишњих и божићних празника, (сликају се честитке, пишу писма Деда Мразу, кити јелка као и унутрашњи простор библиотеке, али и двориште испред библиотеке)
- „Дани јапанске културе у Зворнику“ је активност коју смо почели реализовати 2016. године, а биће реализована и у 2022. години;
- У 2022. години планирамо организовање Првог Регионалног фестивала кратке приче за дјецу и младе;
- „77. година од краја Другог Свјетског рата“ обиљежићемо низом активности. У мјесецу августу, организоваћемо 10 радионица за младе од 10 до 15 година. Као завршницу радионица, организоваћемо квиз знања, те наградити најбоље учеснике. Затим организоваћемо изложбу књига о Другом свјетском рату из фонда библиотеке. Из фонда Завичајне збирке грађанима ћемо представити фотографије и организовати изложбу „Зворник у Другом свјетском рату“. Организоваћемо јавни час „Како је Зворник дочекао крај Другог свјетског рата“.

Како би радионице и све остале интерактивне садржаје са дјецом и тинејџерима у 2022 .години што квалитетније реализовали радићемо на набавци нове, њима занимљиве опреме.

Активности у дјечијем одјељењу се прилагођавају различитим категоријама дјеце у зависности од узраста. Тако ће неки од наведених садржаја бити реализовани са дјецом до 6 година, дјецом предшколског узраста, првачиће, ученике нижих разреда основне школе и ученика виших разреда основне школе и тинејџере.

У складу са препорукама и смјерницама IFLA-е и УНЕСКО-а план и програм рада овог одјељења је и у 2022.години осмишљен, са циљем повећања броја корисника, популаризације књиге и читања (прије свега код најмлађих), организовања програма, манифестација и радионица који ће омогућити директан увид у фондове и услуге које им установа може пружити.

У 2022. години ћемо у циљу промоције књиге и читања код дјеце и тинејџера организовати гостовање дјечијих писаца у библиотеци и њихово дружење са дјецом и младима.

9. ЗАВИЧАЈНА И МУЗЕЈСКА ЗБИРКА

Као и у претходном периоду, завичајна/музејска збирка ће у току 2022. године своје програмске задатке остварити у складу са Законском регулативом о значају и начину обликовања завичајних збирки.

У циљу обogaћивања и развоја завичајне збирке наставиће се са прикупљањем завичајне грађе која се односи на све области људског знања и стваралаштва.

Процес набавке одвијаће се на уобичајен начин паралелно у два тока: текућем и ретроспективном. Текућа допуна фонда спроводиће се у складу са досадашњом праксом и то: путем обавезног примјерка, поклона и куповине.

Ретроспективна набавка подразумјеваће ангажман на идентификацији завичајне грађе, односно истраживачком прикупљању грађе и информација које носе завичајна обиљежја.

Наставићемо набављати наслове завичајних писаца, а у попис наслова додати оне чија набавка није остварена односно на исти попис уврстити нове завичајне наслове који су објављени ван локалитета Зворника, а које збирка не посједује. Иницирати предузимање мјера за налажење додатних средстава која би била усмјерена ка сталном отвореном конкурс укупта завичајне грађе, прије свега од физичких лица, чиме би се посебно третирали вриједна раритетна завичајна издања (публикације објављене до 1945. године).

Обрада завичајне грађе биће усмјерена ка извршавању сљедећих задатака: аналитичкој обради чланака; ретроспективној обради издвојене грађе из осталих фондова библиотеке уколико су ријетки и вриједни наслови и уколико њихово усмјеравање ка завичајној збирци превасходно задовољава неке од критеријума уврштавања у завичајну збирку; текућој обради акутелног прилива: локални ОП и поклон (монографске публикације, докторски и магистарски радови).

Упоредо са обрадом завичајне грађе радићемо на прикупљању информација о завичајној грађи, искористити постојеће ресурсе: могућност приступа интернету, праћење домаће издавачке продукције као и издавачке продукције окружења, секундарне изворе-библиграфије, а све у циљу идентификације завичајне грађе.

У том правцу наставити сарадњу са библиотекама као и сродним институцијама како на простору регије, тако и шире, ради стицања увида и обogaћивања базе информација о завичајној грађи.

Наставиће се рад са корисницима по раније јасно утврђеним правилима, водити уредне евиденције о броју корисника и њиховим тематским захтјевима, пруженим информацијама, броју грађе којом су се наши чланови користили .

Остваривањем техничке претпоставке за различите културне садржаје, у сарадњи са осталим службама, фонд завичајне збирке ће се користити у организовању и реализацији различитих културно промотивних садржаја.

Музејску збирку ћемо промовисати, прије свега, кроз сталну поставку коју на годишњем нивоу посјети значајан број наших суграђана, прије свега основношколаца, али и гостију из Републике Српске, БиХ и окружења.

Кроз сарадњу са васпитно-образовним установама града Зворник, регије и окружења ћемо као и претходних година промовисати богато културно-историјско наслеђе.

У оквиру послова музејске збирке, поред сталне изложбене поставке, наставићемо са организацијом тематских изложби експоната, докумената и фотографија којима располаже музејска збирка.

Сарадња са Музејом Републике Српске, Музејом савремене умјетности и Музејом Семберија, те и другим музејима у РС, БиХ и окружењу ће се наставити, а исту користити како би се организовале тематске изложбе.

Као и у претходном периоду вршићемо редовну заштиту постојећих експоната у складу са материјалним могућностима јер је за одређене послове конзервације и заштите неопходно ангажовати стручни кадар (конзерваторе, рестаураторе).

Међународни дан музеја, 18. мај и Европска ноћ музеја су активности које установа реализује већ 5 година, и то су активности које ће имати значајно мјесто и у наредном периоду.

Организоване посјете ученика основних и средњих школа као и студената музејској збирци ће свакако бити активност која ће се наставити и у 2022. години.

Све активности музејске збирке које планирамо за 2022. годину имају циљ да афирмишу дјелатности Установе али и да представе град Зворник и његово богато културно и историјско наслеђе.

10. ЗАШТИТА ФОНДОВА

Заштита комплетног фонда од влаге, прашине, физичког оштећења, чишћење комплетног фонда свака три мјесеца су неке од редовних активности које се проводе у циљу заштите фонда.

Противпожарна заштита и редовно сервисирање апарата за заштиту од пожара се спроводи у складу са Законом и Правилником о заштити од пожара⁹.

У складу са Законом о културним добрима Републике Српске¹⁰ и Закона о измјенама и допунама Закона о културним добрима Републике Српске¹⁰ фонд старе и ријетке књиге је у цијелости евидентиран, каталогски обрађен и смјештен у стаклене витрине обезбјеђене кључем.

Активности које се односе на утврђивање наслова које треба евидентирати у централном регистру су редован дио посла који ће се обављати и 2022. године.

Завичајна (фонд) збирка је адекватно смјештена и уредно се ажурира, а комплетна грађа Завичајне збирке се чува одвојено од осталог фонда и не може се користити изван установе.

Библиотека води статистику тако се евидентира и региструје свака позајмица, коришћење референтних збирки, посјета читаоници.

Библиотеке у Републици Српској, па ни НБЗ још увијек нисмо у цијелости примјенили стандард ISO 2789 тј. увели механизме који би нам помогли да региструјемо сваки приступ библиотеци и то је неопходно урадити у 2022. години.

Имплементацијом поменутог и многих прописа и стандарда, те IFLA-иних смјерница у великој мјери ће се корисницима библиотечких услуга олакшати приступ фондовима као и омогућити квалитетнији рад библиотека, али и праћење свих активности које библиотека обавља у току календарске године. Затим ћемо имати увид у потпуне информације о броју корисника библиотечких услуга и на тај начин би спровели досљедно праћење електронских извора и електронских услуга.

11. КОРИСНИЦИ

У складу са бројем становника града планира се и број уписаних корисника¹¹. У великој мјери број чланова библиотеке одређује и набавна политика о којој ће се и у 2022. години водити рачуна.

Наиме, корисници библиотечких услуга су различите старосне, образовне и социјалне структуре.

Дјеца предшколског узраста, ученици основних и средњих школа, студенти и одрасли корисници различите образовне и старосне структуре су основ од кога се полази при набавци нове библиотечке грађе.

Електронска позајмица библиотечке грађе, са којом смо кренули у 2019., биће у првој половини 2022. године у потпуности имплементирана што ће омогућити ефикасније обављање основних библиотечких послова, а корисницима бржи приступ потребној библиотечкој грађи.

У оквиру овог процеса наставиће се упис корисника, посуђивање библиотечке грађе, продужавање задужених библиотечких јединица, али и наруџби оних примјерака који су у том моменту на читању.

Планирани упис у 2022. години: 3.000 чланова.

Планиране акције на повећању броја уписаних корисника:

- ☐ Свјетски дан књиге
- ☐ Новогодишњи попуст
- ☐ Прољећни попуст
- ☐ Акција хуманитарног уписа – добровољни даваоци крви

⁹Закон о заштити од пожара ("Службени гласник РС", број : 71/12)

¹⁰Закон о измјенама и допунама Закона о културним добрима Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", број 103/08)

¹¹IFLA/UNESCO Smernice za razvoj javnih biblioteka. Beograd: Narodna biblioteka Srbije; Biblioteka grada Beograda, 2005

- ☐ Акција 65+
- ☐ Библиотека на Сајму књига

Планирамо и наставак сарадње са организацијама, предузећима и удружењима („Градска управа, „Гете“ институт, и сл.), са Одјељењем за привреду и друштвене дјелатности града, промовисање рада НБЗ у медијима, и многе друге, сталне акције на повећању уписа.

Колективно учлањење у библиотеку

Колективно учлањење ученика предшколског и школског узраста одвијаће се, као и претходних година, кроз форму радионица у библиотеци, као и у форми награђивања најбољих ученика основних и средњих школа на подручју града Зворник.

Ову активност за дјецу школског узраста, која има за циљ повећање мотивације за читање и коришћење других библиотечких услуга, као модел повлаштеног учлањења интензивно ћемо реализовати у периоду април, септембар и октобар, али по потреби и током цијеле године.

Програм популаризације читања и учлањења малишана предшколског узраста, односно радионица под називом „Од читања се расте“, још од 2013. године реализујемо у сарадњи са дјечијим вртићем „Наша радост“, и то у периоду март-јун, те септембар-новембар.

Од 2014. године смо у рад ове редовне радионице укључили и ученике ОШ „Свети Сава“.

Радионице и награђивање дјеце и младих, с обзиром на постигнуте резултате - повећану заинтересованост дјеце и младих за коришћење услуга библиотеке, ћемо наставити и у 2022. години.

Индивидуални рад са корисницима

Индивидуални рад са корисницима одвија се свакодневно. Предшколцима и ученицима је стављена на располагање, у слободном приступу, литература која одговара захтјевима школског образовања, али и књиге које ће читати у слободно вријеме.

И за остале категорије корисника приступ фонду ће и даље бити слободан, а у сваком тренутку могу тражити помоћ библиотекара приликом претраге и одабира грађе за коју су заинтересовани.

Запослени у библиотеци ће се редовно стручно усавршавати кроз учешће на стручним скуповима и семинарима у организацији Друштва библиотекара Републике Српске и Народне и универзитетске библиотеке Републике Српске и окружења, како би били што квалитетније оспособљени за пружање сваке врсте помоћи и информација корисницима свих старосних, образовних и социјалних структура корисника.

Захтјеви корисника библиотечких услуга су разноврсни и захтијевају предан рад, разговоре кроз које се библиотечки радници информшу о њиховим интересовањима, жељама, а сходно томе се и препоручује литература.

Тинејџери се у све већем броју појављују као корисници услуга библиотеке јер набављамо и значајан број књига за тинејџере које нису дио обавезне школске литературе. Дружења са тинејџерима ће се наставити и у наредној години кроз организацију занимљивих садржаја, а све у циљу повећања броја корисника из ове категорије наших суграђана.

Стручна литература (енциклопедије и сл.) и фонд који се не може посуђивати, користи се искључиво у библиотеци. Наши суграђани се стручном литературом користе углавном за потребе израде стручних радова, научних, семинарских, матурских, дипломских радова, али и припреме пријемних испита и испита студената на различитим студијским програмима. Да би одговорили захтјевима ове категорије корисника то подразумијева добру информисаност, познавање фонда и образовног програма од стране радника библиотеке.

На добром познавању фондова и пружању помоћи корисницима запослени ће радити константно кроз стручне семинаре и размјену искуства са колегама из других библиотека у Републици Српској и окружењу.

Остале активности

- ☐ Опомене корисницима који посуђене публикације не враћају на вријеме;

- ☐ Издавање вишака из фондова: Фонда у слободном приступу, читаоничког фонда, фонда из депоа;
- ☐ Пречишћавање фондова – редовно издавање похабане, дотрајале библиотечке грађе, израда спискова књига које се предлажу УО за расход.

12. КУЛТУРНО-ОБРАЗОВНА ДЈЕЛАТНОСТ

Библиотека у оквиру своје мреже планира одржавање око 200 програма (манифестације, књижевни сусрети, трибине, предавања, промоције, изложбе, филмски ретроспективни програми, концерти, креативне радионице, програми за дјецу, програми за рањиве и маргинализоване друштвене групе, активно учешће на различитим сајамским манифестацијама и др.). Оно што је изазвало велику пажњу наших младих суграђана јесу радионице реализоване у оквиру пројекта „Дигитални грађанин“, који смо реализовали кроз пројекат Центра за развој и иновативност младих (ИРИМ). Конкурисали смо и за наставак пројекта, а ако узмемо у обзир постигнуте резултате у реализацији актуелног пројекта, вјерујемо да ћемо проћи на конкурс и тако обезбједити нове садржаје за наше младе суграђане.

НБЗ има традиционално развијену културно-образовну дјелатност која се базира на програмима и посебним програмским облицима у служби:

- ☐ Популарисање књиге и развијање културе читања;
- ☐ Пружање информација које се не добијају кроз школски систем („паралелна школа“);
- ☐ Стварање атмосфере блискости са књигом, когнитивне и мотивационе функције књиге;
- ☐ Стварање информативног и комуникационог центра који ће бити у корак са савременим информационим кретањима и технологијама;

Радионички садржаји са дјецом и тинејџерима су посебан облик рада који реализујемо већ неколико година.

Како су радионице дале веома добре резултате, са истим ћемо наставити и у наредном периоду. Активности радионичког и едукативног садржаја, те дружења у библиотеци ширимо и на друге категорије корисника као што су слијепа и слабовида лица, пензионери и лица која се на било који начин осјећају социјално искључени. У наредној години посебан акценат ће се ставити на особе са инвалидитетом, односно особе које нису у могућности директно користити услуге библиотеке.

Циљ нам је физички доћи до тих категорија корисника, а то можемо постићи уколико запослимо бар још два лица са ВСС, те ако се обезбједи прилаз (улаз) у библиотеку особама са инвалидитетом. Набавка дневне и недељне штампе коју корисници могу прочитати у библиотеци, те организовање стручних предавања из различитих области интересовања наших суграђана су облици рада библиотеке који ће се реализовати и у 2022. години.

13. КУЛТУРНО-ИНФОРМАТИВНА ДЈЕЛАТНОСТ

НБЗ ће и у наредном периоду организовати различите културне садржаје:

1. Књижевне вечери, промоције завичајних писаца, трибине, дебате, стручна предавања и друге садржаје за које наши суграђани покажу интересовање;
2. У оквиру дјечијег одјељења организоваће се радионице изражајног и лијепог читања, радионица „Његујмо српски језик“, потом ликовна радионица, школа рачунара, школа страних језика, школа новинарства;
3. Као и претходних година афирмисаћемо рад историјске секције, младих истраживача и секције млади библиотекари;

Неки од садржаја за које наши суграђани показују интересовање, што доприноси афирмацији и библиотечке и музејске дјелатности, јесу гостовање познатих писаца, тематске изложбе којима се обиљежавају значајни јубилеји из свих области људског знања и стварања, изложбе посвећене значајним књижевницима, изложбе фотографија, стручна предавања и слично. Са сличним активностима ћемо наставити и у наредном периоду.

Посебан акценат ћемо ставити на афирмацију стваралаца који се баве нашом завичајношћу. С тим у вези, планирамо организовање дружење са нашим угледним писцима, истраживачима, хроничарима, научним радницима и свима онима који раде драгоцене послове везане за нашу завичајност.

Планиране културне активности проводићемо кроз традиционалне манифестације, изложбе, књижевне програме, промоције, трибине и радионице .

14. ОБРАЗОВНИ САДРЖАЈИ КАО ПОСЕБАН ВИД РАДА БИБЛИОТЕКА

Установа суграђане консултује и при набавци нових књига, око организације образовних, информативних, забавних и других садржаја, те у складу са показаном заинтересованošћу организујемо различите садржаје као што су: округлих столова на теме из различитих друштвених и научних области, дебате, предавања и слично. Како је та пракса дала позитивне резултате, са истом ћемо наставити и у 2022. години.

Садржаји које ћемо организовати у наредном периоду имаће за циљ да укључимо различите старосне структуре корисника, с тим што ћемо акценат ставити на тинејџере и социјално искључене грађане.

Курсеви - елементарно познавање рада на рачунару и коришћење интернета биће организовани за све суграђане, најприје за пензионере, као и курсеви страних језика и остали садржаји за које наши корисници буду заинтересовани.

15. ИЗДАВАЧКА ДЈЕЛАТНОСТ

Издавачка дјелатност је дио активности којом се библиотека почела бавити у последњих неколико година. Међутим, као издавач НБЗ је врло брзо постала препознатљива не само у Републици Српској већ и у региону. Промоција наших издања на Међународном сајму књига у Београду је такође скренула велику пажњу и на наш град и на овај сегмент рада библиотеке. Много афирмисаних писаца из Србије и Републике Српске је показало велико интересовање за овај сегмент рада библиотеке. Као и до сада, са занимљивим и вриједним рукописима ћемо конкурисати на јавне позиве из издавачке дјелатности, а паралелно тражити и потенцијалне спонзоре како би своју позицију издавача ојачали. Кроз штампање квалитетних рукописа добијамо могућност да у сарадњи са Представништвом Републике Српске у Србији учествујемо у бројним културним манифестацијама широм Србије¹² и тако представимо не само актуелну публикацију већ и рад библиотеке у цијелости као и културно-историјско наслеђе града Зворник.

Наставићемо промоцију својих издања у библиотекама широм Републике Српске, БиХ и Србије као што смо чинили и у претходном периоду. То свакако доприноси промоцији не само библиотеке него и града Зворник.

16. САРАДЊА СА ДРУГИМ УСТАНОВАМА ПРОГРАМИ МЕЂУНАРОДНЕ САРАДЊЕ

Сарадњу са основним и средњим школама на подручју града, дјечијим вртићем, Технолошким факултетом, библиотекама у матичном подручју, Домом омладине, СПКД Просвјета, као и свим осталим установама културе и образовања, ћемо наставити и у 2022. години.

Сарадњу и размјену позитивних искустава и информација ћемо наставити и са Народном и универзитетском библиотеком Републике Српске, свим библиотекама у Републици Српској, Библиотеком Матице Српске у Новом Саду, Народном Библиотеком Србије, Народном Библиотеком „Димитрије Туцовић“ из Лазареваца, Народном библиотеком „Милутин Бојић“ из Београда, Народном Библиотеком „Данило Киш“ из Врбаса, Народним библиотекама у Федерацији БиХ.

¹² http://predstavnistvorsbg.rs/predstavnistvo_rs/index.php/rs/dani-srpske-u-srbiji.html

Сарадња са Представнишвом Републике Српске у Србији је дала добре резултате у претходим годинама, тако да ћемо исту наставити тако што ћемо представити библиотеку у више библиотека у Србији као и на Међународном сајму књига у Београду.

Сарадњу са свим културно-образовним установама те невладиним сектором чије регистроване дјелатности служе унапређењу друштва, наше локалне заједнице, регије, Републике Српске и БиХ ћемо наставити и у 2022. години.

Библиотека сарађује са великим бројем институција и установа културе у региону, но прије свега сарађујемо са библиотекама у Републици Српској, Босни и Херцеговини, Србији, Црној Гори.

Потписани су протоколи о сарадњи са библиотеком "Милутин Бојић" из Београда и библиотеком „Димитрије Туцовић“ из Лазаревца, показали су се веома значајним и корисним за рад библиотеке, те ће се иста пракса наставити и у 2022. години.

Успостављену сарадњу са „Гете институтом“ у БиХ ћемо наставити као и са амбасадама у БиХ које разним активностима могу унаприједити рад установе.

С обзиром да смо једна од најбољих библиотека у Републици Српској и да својим активностима и учешћем на конференцијама и скуповима које организују струковна удружења у регији представљамо не само библиотеку него и град Зворник, неопходно је да градска управа издвоји значајнија финансијска средства како би представници установе учествовали на међународним библиотечким конференцијама.

17. БИБЛИОТЕКА И ОДНОСИ СА ЈАВНОШЋУ

У свом раду и својим програмским активностима библиотека је у потпуности отворена према јавности и медијима.

Све активности ћемо промовисати кроз информације у штампи и радио-телевизији.

Информације, обавјештења, новости редовно ћемо достављати СРНИ, РТРС-у, БН-у, Гласу Српске, Независним новинама, Блиц-у, Радио Освиту, Вечерњим новостима.

Плакати и флајери, те саопштења за јавност су свакодневни начин објашњавања о активностима Библиотеке.

У циљу промоције и информисања корисника библиотека је активна на друштвеним мрежама које се свакодневно ажурирају и служе искључиво за најаве догађаја и представљање актуелних дешавања и активности библиотеке.

Сајт библиотеке ће бити активан од прве половине 2022. године, а исти ће, уз редовно ажурирање, значајно допринјети информисању јавности о дјелатности и активностима које успијешно реализујемо.

18. ДУГОРОЧНИ ПРОЈЕКТИ

1. Наставити активности на заштити културно-историјског наслеђа града Зворник. Како би реализовали ове активности поново смо конкурисали код Министарства цивилних послова БиХ за добијање средства за заштиту и конзервацију постојећег, покретног, културног добра (експонати, списи, рукописи, историјска грађа,) које установа посједује. Пројектом је предвиђено и сређивање депоа за смјештај експоната, али и изложбеног простора гдје би културно добро које посједујемо, а које говори о богатом културно-историјском наслеђу града Зворник, представили широј јавности. Реализација наведеног пројекта, уколико нам одобре средства, планирана је за 2022. годину.
2. Наставити са пословима заштите културно историјских локалитета.
3. Дигитализација специјалних збирки библиотеке је пројекат који је неопходно покренути како би методом реформатирања угрожене и крхке грађе која је на папиру сачували и повећали могућност приступа тој грађи, на тај начин би повећали њену видљивост. Тако ће специјалне збирке које баштини библиотека: Завичајна збирка, Стара и ријетка књига, вриједне периодичне публикације и новине из 19. вијека, преписке, 45 фасцикли рукописне и историјске грађе, те слике и фотографије, бити доступне свима и постати дио европске културне баштине. Такође, циљ је дигитализовати грађу коју није могуће реформатирати

другим технологијама и тако је похранити и приказати. Дигитализација ће омогућити ширу употребу дигиталне грађе за различите потребе (научно-истраживачки рад, образовање), а уједно ће омогућити стварање нових онлајн услуга којима ће бити проширен приступ збиркама библиотеке, а које су до сада биле доступне само доласком у библиотеку или потпуно недоступне због лошег стања саме грађе чиме је онемогућено њено кориштење.

4. Наставити са активностима енергетске ефикасности који смо започели кроз пројекат „Зелена библиотека-енергетска ефикасност у циљу јачања капацитета у култури“. Реализацију пројекта ћемо наставити замјеном столарије (дио по дио), постављањем подне изолације и подова. Све наведене активности планирамо реализовати како би остварили значајнију уштеду новца који се издваја за гријање, вентилацију и хлађење, те освјетљење комплетног објекта. Уштеђена средства биће усмјерена на унапређење постојећих и развијање нових услуга библиотеке, а што ће грађанима олакшати приступ знању, информацијама и културним садржајима библиотеке.

Уградњом додатних неопходних клима уређаја у потпуности ћемо осигурати прописане услове о начину и поступку заштити библиотечко-информационе грађе¹³ у библиотеци.

19. ФИНАНСИЈСКИ ПЛАН ЗА 2022. ГОДИНУ

Кonto	Текући расходи	План за 2021	План за 2022
412200-210301	Расходи по основу утрошка енергије	13.750	14.500
412200-210401	Расходи по основу утрошка комуналних и комуникационих услуга	5.700	6.000
412300-210501	Расходи за режијски материјал	2.100	2.500
412500-210601	Расходи текућег одржавање	2.000	3.000
412600-210201	Путни трошкови	2.500	3.000
412700-210701	Расходи за услуге осигурања, банкареске услуге и услуге платног промета	1.100	1.500
412700-210801	Расходи за стручне услуге(информисања и медија, правне, ревизорске, компијутерске, административне, вјештачења и пројектна документација)	7.400	7.400
412900-211101	Остали непоменути расходи(стручно усавршавање, бруто накнаде ван радног времена, судска рјешења, репрезентација, прекњижавање пореза)	4.500	4.500
412937-211101	Расходи за бруто накнаде уговора о дјелу	60.000	60.000
511200-211201	Издаци за инвестиционо одржавање реконструкцију и адаптацију зграда и објеката		10.000
511300-210901	Издаци за набавку постројења и опреме	9.000	12.000
	Укупно:	108.050	124.400

¹³ Правилник о начину и поступку заштите библиотечко-информационе грађе (Службени гласник Републике Српске број 6/2017)

Образложење:

- Ø Расходи по основу утршка енергије (412200-210301) повећају за 5,5% због повећања трошкова гријања.
- Ø Расходи по основу утршка комуналних и комуникационих услуга (412200-210401) повећају за 5,5% због повећања трошкова интернета.
- Ø Расходи за режијски материјал (412300-210501) повећају за 18% због повећања цијена режијског материјала.
- Ø Расходи текућег одржавања (412500-210601) повећају за 20% због повећања цијена за трокове материјала.
- Ø Расходи за путне трошкове (412600-210201) повећају за 20% због повећања цијене горива.
- Ø Расходи за услуге осигурања, банкарске услуге и услуге платног промета (412700-210701) повећају за 36% због повећања броја радника, самим тим и полисе осигурања.
- Ø Расходи за стручне услуге (412700-210801) остану на истом нивоу у односу на 2021 годину;
- Ø Остали непоменути расходи (412900-211101) остану исти на истом нивоу у односу на 2021. годину.
- Ø Остали непоменути расходи – бруто накнаде (412900-211501) одобре средства у износу од 60.000 KM како би се покриле бруто плате, накнаде за превоз и топли оброк у 2022 години за 5 запослених радника.
- Ø Издаци за набавку постројења и опреме (511300-210901) повећају за 33% у односу на 2021. годину, како би смо допунили обавезну школски литературу, јер се сваке године један број лектира отпише због дотрајалости и похабаности због великог броја корисника лектира, и због промјена у школском плану и програму неопходна је набавка нових школских лектира, као и да би се опремило са потребним полицама и витринама одјељење за завичајну збирку, матично ојдељење као и одјељење за ријетку и стару грађу.
- Ø Издаци за инвестиционо одржавање реконструкцију и адаптацију (511200 -211201) средства су неопходна да се у поткровљу заврши адаптација, санира и ријешу проблем прокишњавања као и да се заврше радови ново саграђених просторија у поткровљу и једног дијела ходника поткровља.

План буџета музејске збирке за 2022. годину:

Кonto		План за 2022.
		.
411000	Расходи за лична примања	
	Расходи за бруто плате	47.143
	Нето плате	30.192
	Порези на плате	1.488
	Доприноси на плате	15.463
	Текући расходи	
412700	Расходи за услуге осигурања	200
412400	Расходи за режиски материјал – посебне намјене	1.000
412900	Остали непоменути расходи	20.000
	УКУПНО:	68.343

Образложење:

- Ø Расходи за бруто плате су исказани за два радника са ВСС без, евентуалног, минулог рада и то археолога и документалисту. Обрачун основне плате је извршен у складу са Закон о платама запослених у области просвјете и културе Републике Српске (Службени гласник Републике Српске број 49/21):

„Запослени у установама културе разврставају се у платне групе и платне подгрупе са сљедећим платним коефицијентима за обрачун основне плате.

4.четврта платна подгрупа:

- послови стручних сарадника, конзерватор, рестауратор-конзерватор, драматург, глумац, историчар умјетности, етнолог, археолог, архивиста, кустос, кустос-педагог, зоолог, библиотекар, графички дизајнер, сценограф, костимограф, камерман, технолог, монтажер, продуцент, редитељ, лектор, музејски педагог, библиограф, археограф, документариста, аудио-видеодизајнер, вајар, биолог, информатичар, информатор, менаџер за односе са јавношћу, маркетинг менаџер, умјетнички фотограф (VII степен стручне спреме–ВСС)
..... 13,20;“

У основну плату радника рачунају се и сва остала лична примања осим превоза радника (топли оброк, регрес и сл.):

- Ø Расходи за услуге осигурања односе се ново примљене раднике
- Ø Расходи за режијски материјал-посебне намјене односе се на средства за конзервацију и заштиту експоната у музејској збирци
- Ø Остали непоменути расходи се односе на археолошке и друге радове на терену (археолошко истраживање градине у Шетићима, обићи 55 некропола са 850 стећака, снимити стање, урадити примарну заштиту у скалду са стањем на терену и могућностима)

Директор
Негосава Стјепановић
